

Připomínky KDP ČR k Návrhu zákona o evidenci skutečných majitelů

K § 8 odst. 3

Návrh

Navrhujeme upravit formulaci z „*nejméně 10 let*“ na „*a dále 10 od zániku*“

Odůvodnění

Důvodová zpráva se k tomuto ustanovení odvolává mj. na §29b odst. AML zákona, který je však v návrhu novely AML zákona zrušen.

Dále v §16 nebo §29a AML je povinnost zajistit průkaznost po dobu 10 let. Není zde tedy důvod pro formulaci „nejméně 10 let“

Dle §18 jsou údaje v rejstříku přístupné do 10 let od zániku právnické osoby – §8 odst. 3 je tedy nadbytečný a zatěžující evidující osobu evidencí, která nemá opodstatnění.

K § 51 a 52 – tato připomínka je zásadní

Návrh

Navrhujeme ustanovení § 51 a § 52 vypustit.

Odůvodnění

Návrh tohoto ustanovení představuje zásadní zásah do práv vlastníků, kdy je omezuje jen na základě, např. formálního pochybení při zápisu do evidence skutečných vlastníků. Zákon o evidenci skutečných vlastníků je nejen v rozporu s ustanoveními zákona o obchodních korporacích, ale jde i nad rámec Směrnice.

Navrhované ustanovení vnáší nejistotu do rozhodovacích vztahů. Pokud jsou vlastníci řádně zapsaní v obchodním rejstříku, nelze zpochybnit jejich právo na rozhodování. Nezapsaní skutečných vlastníků ve zvláštní evidenci ještě neznamená to, že za přijaté rozhodnutí nenesou zodpovědnost. Jedná se o nepřiměřené a zbytečné zasahování do rozhodovacích pravomocí, které nesplní podmínku adekvátního účinku. Toto ustanovení staví úpravu rejstříkové evidence nad právní úpravu zákona o obchodních korporacích.

Uvedený návrh jde zcela nesystematicky proti principům nového soukromého práva, platného od 1. 1. 2014, které je naopak konstrukčně postaveno na omezování principů absolutní neplatnosti, resp. obecně neplatnosti právního jednání. Z uvedeného návrhu není také zcela jednoznačně zřejmé, kdo všechno se bude moci stanovených následků domáhat. Není také patrné, o jaký právní stav se v daném případě bude jednat. Budou uvedené jednání absolutně neplatná? Jak to bude s promlčecími lhůtami a dalšími obdobnými instituty?

Především úpravou navrhovaného § 51 mohou být postiženy i třetí osoby, které nemusejí mít vůbec povědomost a tušení o tom, že dochází k porušení povinnosti zapsat skutečného majitele. Příkladem může být situace, kdy skutečný majitel na

úkor obchodní korporace uzavře s třetí osobou smlouvu a na základě uvedeného návrhu by nebylo možné vymáhat práva a povinnosti, které z této smlouvy vyplývají. Pokud by např. byla takto uzavřena pracovněprávní smlouva, dostal by se zaměstnanec mimo jakoukoliv ochranu. Takovýto důsledek je zcela neadekvátní. Uvedený návrh může být i výrazně v neprospěch samotné obchodní korporace. Pokud například se skutečným majitelem uzavře smlouvu a ukáže se vadnost plnění, nemohla by na základě předloženého návrhu společnost cokoliv vymáhat.

Stejně tak jsou neadekvátní důsledky uvedené v § 52, kdy považujeme za zcela nepřiměřené, aby porušení povinnosti uvést skutečného majitele mělo tak závažné soukromoprávní důsledky.

V této souvislosti je třeba upozornit, že uvedená úprava může způsobovat množství výkladových problémů a nejasností. Pokud by například došlo k výplatě podílu na zisku v rozporu s navrhovaným § 52, má tato skutečnost v souladu s relevantní judikaturou i další daňové konsekvence, tj. např. otázka odvodu srážkové daně z takto vyplaceného podílu na zisku ([NSS 5 Afs 60/2013-55. ze dne 27. 11. 2014 \(Předložení věci do RS\)](#)). Dle návrhu mohou vznikat situace, kdy po mnoho let nebude zřejmý právní stav pro zúčastněné osoby. Takováto situace je nepřijatelná.

Z tohoto hlediska považujeme za zcela neadekvátní konstatování v důvodové zprávě, která se otevřeně hlásí k tomu, že cílem je vytvořit prostředí právní nejistoty. Jsme přesvědčeni, že pokud někdo porušuje navrhovaný zákon, je zcela na místě udělení veřejnoprávních sankcí dle daného zákona. Není však možné jako sankci aplikovat vytvoření prostředí nejistoty, které může dopadnout i na třetí osoby.

Také se domníváme, že uvedený návrh nemůže být odůvodněn tím, že vyplývá z komunitárního práva či jiných závazků, kterými je ČR vázána. I z důvodové zprávy dle našeho názoru vyplývá, že navržené řešení z žádné takovéhoho dokumentu nevyplývá.

V této souvislosti nerozumíme poznámce navrhovatele, odkazující na § 588 o.z. a absolutní neplatnost v důsledku právního jednání, které se zjevně přiči dobrým mravům, nebo které odporuje zákonu a zjevně narušuje veřejný pořádek. Není nám zřejmé, jak v případě porušení navrhovaného zákona, mohou být naplněny předpoklady aplikace ustanovení § 588 o. z.

Musíme také konstatovat, že takovýto zásadní důsledek a jeho dopady, a sporné otázky tak, jak jsou popsány výše, nebyly s nikým dopředu probírány a konzultovány.

Připomínky zpracoval: Ing. Mgr. Vladimír Šefl, Ph.D., právník KDP ČR

Připomínky zaslali: Ing. Bc. Jiří Nesrovnal, člen Prezidia a vedoucí Sekce DPPO;
Ing. Eva Marková, zástupkyně vedoucího Sekce pro profesní otázky; Ing. Pavel Říha,
člen Sekce pro profesní otázky, Ing. Mgr. Vladimír Šefl, Ph.D., právník KDP ČR